

พิชญา มหาคำ 2557: รูปแบบวิถีชีวิตและการปรับตัวต่อความเสี่ยงอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจีน: กรณีศึกษา ตำบลลานตากฟ้า อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการลุ่มน้ำและสิ่งแวดล้อม) สาขาวิชาการจัดการลุ่มน้ำและสิ่งแวดล้อม ภาควิชาอนุรักษวิทยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิติติชัย รัตน์ะ, ปร.ค. 150 หน้า

การครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา รูปแบบวิถีชีวิตชุมชน สภาพเศรษฐกิจสังคมและความเสี่ยงอุทกภัย รวมถึงการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการปรับตัวต่อความเสี่ยงอุทกภัยในพื้นที่ตำบลลานตากฟ้า อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม การศึกษาครั้งนี้เป็นการสำรวจเชิงปริมาณ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษามีจำนวน 349 ครัวเรือน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์ด้วยสถิติคือ t – test และ F – test ในทดสอบสมมติฐาน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนมีรูปแบบวิถีชีวิตที่มีการใช้ประโยชน์จากแม่น้ำท่าจีนด้านการประกอบอาชีพและการคมนาคมขนส่งตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และรูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชุมชนแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มาแต่เดิม และกลุ่มที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามาอาศัยในพื้นที่ ในด้านของความเสี่ยงอุทกภัยพบว่า ตำบลลานตากฟ้าตั้งอยู่ติดกับแม่น้ำท่าจีน เมื่อพิจารณาจากแผนที่ความเสี่ยงอุทกภัยพบว่า ความเสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัยในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง ด้านข้อมูลเศรษฐกิจ สังคมพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 40 – 49 ปี ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้ครัวเรือนไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน มีความรู้ความเข้าใจในด้านสิ่งแวดล้อม/การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและอุทกภัยในท้องถิ่น ระดับความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อความเสี่ยงอุทกภัยมีติด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมและสุขภาพพบว่า อยู่ในระดับมาก ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอุทกภัยในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีต่อความสามารถในการปรับตัวต่อความเสี่ยงอุทกภัยในพื้นที่ตำบลลานตากฟ้า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ เพศ อาชีพ รายได้ ความรู้ความเข้าใจในด้านสิ่งแวดล้อม/การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและอุทกภัยในท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอุทกภัยในชุมชน

ลายมือชื่อนิติติ

ลายมือชื่อที่อาจารย์ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก